

Nr 16

Kulturutskottets betänkande med anledning av motion angående förbud mot boxning.**Motionen**

I motionen 1974:40 av herr Sjöholm (fp) hemställs att riksdagen beslutar att hos Kungl. Maj:t begära förslag till lag om förbud mot boxning.

Bakgrund

Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1969:118 beslöt 1969 års riksdag anta ett förslag till lag om förbud mot professionell boxning. Vid behandlingen av detta lagförslag hade riksdagen också att ta ställning till två motioner med förslag om förbud även mot amatörboxning. Första lagutskottet, som behandlade propositionen och motionerna, erinrade i sitt av riksdagen godkända utlåtande 1969:51 om att en på Nordiska rådets initiativ tillsatt kommitté av medicinskt sakkunniga framlagt ett förslag till säkerhetsföreskrifter omfattande 16 punkter. Utskottet konstaterade att vissa av dessa säkerhetsföreskrifter redan tillämpades beträffande amatörboxningen i Sverige och att Svenska boxningsförbundet förklarat sig vilja medverka till införande av ytterligare föreskrifter enligt förslaget. Mot den bakgrunden och med hänsyn till kommitténs bedömning att ett genomförande av förslagen rimligen borde kunna väsentligt minska faran för hjärnskador som följd av boxning ansåg utskottet att man kunde underlåta att förbjuda amatörboxningen.

Riksdagen har både 1971 och 1973 på förslag av kulturutskottet i betänkandena 1971:3 respektive 1973:28 avslagit motionsvis framförda yrkanden om utsträckning av förbudet mot professionell boxning till att gälla även amatörboxningen.

I en inom kulturutskottets kansli upprättad promemoria har anförts följande.

För riksdagens ställningstagande till motionen 1974:40 är det av intresse att veta om det föreligger några medicinska erfarenheter som kan belysa riskerna med amatörboxning som utövas under de av 1969 års riksdag angivna förutsättningarna. Särskilt intressant är det att få veta om det finns något känt fall då en amatörboxare som börjat boxas först *efter* 1969 års beslut – praktiskt kan gränsen dras vid den 1 november 1969 – ådragit sig skador genom boxningen. Av intresse är också att få kännedom om andra skadefall som konstaterats efter den angivna tidpunkten och som inte helt entydigt är att hänföra enbart till boxning som utövats dessförinnan.

I den mån det i det enskilda skadefallet är känt att det brustit i fråga om säkerhetsföreskrifterna är det av intresse att detta redovisas. Eftersom säkerhetsföreskrifterna genomförts successivt bör om möjligt även tidpunkten för inträffade skadefall anges.

Motionen bör – för inhämtande av sakupplysningar enligt ovan – remitteras dels till universitetskanslersämbetet med anmodan att ämbetet inhämtar yttranden från de medicinska fakulteterna, dels till riksdrotsförbundet.

Motionen har remitterats i enlighet med förslaget i promemorian. De inkomna remissvaren redovisas i bilaga till detta betänkande.

Utskottet

I 1969 års riksdagsbeslut i fråga om amatörboxning förutsattes att dylik boxning skulle förekomma endast under iakttagande av vissa angivna säkerhetsföreskrifter. När frågan om förbud mot amatörboxningen nu ånyo aktualiserats vill utskottet understryka att det är erfarenheterna från de senaste fem åren och inte från tid före 1969 års beslut som i första hand är av intresse. I de remissyttranden som utskottet inhämtat med anledning av motionen 1974:40 finns enligt utskottets mening inte några sådana uppgifter om boxningsskador som inträffat efter nämnda år att det finns anledning för utskottet att föreslå riksdagen att i fråga om förbud mot boxning inta någon annan ståndpunkt än 1969, 1971 och 1973. Utskottet som är medvetet om att de medicinskt sakkunniga remissinstanserna inte haft möjlighet att bygga sina uttalanden på någon ingående inventering av eventuella boxningsskador vill emellertid – bl. a. med hänsyn till vad medicinska fakulteten i Göteborg anført – ånyo framhålla vikten av att man genom noggranna säkerhetsföreskrifter söker eliminera riskerna för deltagarna i amatörboxningar. Med det nu anförda avstyrker utskottet motionen 1974:40. Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1974:40.

Stockholm den 22 oktober 1974

På kulturutskottets vägnar
LENNART MATTSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar Mattsson i Lane-Herrestad (c), Andersson i Lycksele (s), Nilsson i Agnäs (m), fröken Sandell (s), herrar Sundman (c), Leander (s), Green (s), Eriksson i Ulfaby (c), fru Johansson i Uddevalla (s), herrar Sörenson (s), Norrby (c), fru Ryding (vpk), fröken Eliasson (c), fru Diesen (m) och herr Enlund (fp).

Remissyttranden

Universitetskanslersämbetet har den 2 oktober 1974 överlämnat yttranden från de medicinska fakulteterna vid universiteten i Uppsala, Lund, Göteborg och Umeå, karolinska institutet samt högskolan i Linköping.

Medicinska fakulteten vid universitetet i Uppsala (1974-09-26)

Kulturutskottet önskar upplysning om skador uppkommit genom boxning efter 1969 års beslut och om vid ev. skador brister i säkerhetsföreskrifterna förelegat.

Medicinska fakulteten äger icke tillgång till sådana uppgifter om ev. skador vid boxning och kan därför ej besvara de frågor som kulturutskottet framställt.

Fakulteten förordar att en undersökning av boxare genomföres som ger svar på de av kulturutskottet ställda frågorna.

Fakulteten har i remissvar 1961 (nedan återgivna bilaga) uttalat sin uppfattning om boxning och bl. a. framfört sin åsikt att denna form av idrottsutövning innebär bestämda hälsorisker.

Bilaga

Genom remiss har medicinska fakulteten beretts tillfälle att inkomma med yttrande över den särskilt tillkallade utredningsmannens betänkande över *Boxningssportens skadeverkningar* (SOU 1961:46). Fakulteten får i anledning härav anföra följande:

Den företagna utredningen är av blygsamt format och de förebragta fakta är interfolierade med en hel del spekulativt material. Icke desto mindre finner fakulteten utredningen vara av visst värde, då den anser det angeläget att boxningssportens berättigande tages under allvarligt övervägande, varvid även den föreliggande utredningen kan tjäna till någon ledning.

Fakulteten finner det förvånande att utredningsmannen tagit så lätt på det faktum, att boxningssporten är den veterligen enda form av idrottsutövning, där en medicinsk skada ingår som ett normalt led, ja där det gott kan sägas att utövningen syftar till att hos motståndaren åstadkomma medicinsk skada. Om skador uppkommer under utövningen av andra idrottsformer är detta att betrakta som olyckshändelser och aldrig så som vid boxning avsikten med utövningen. Jämförelser med fotboll, backhoppning och ishockey är därför i detta sammanhang helt ovidkommande.

Utredningsmannen fäster i sin argumentation stor vikt vid vad som uträttats ifråga om medicinsk kontroll, skyddsanordningar osv. i samband med boxning, men synes försumma att allt detta i själva verket talar för, att man även i fackkretsar betraktar boxningen som potentiellt farlig. Den tillit, som utredningsmannen synes hysa för de s. k. startböckerna, kan fakulteten icke dela.

Utredaren har anlitat en specialsakkunnig för att redovisa iakttagelser genom elektroencefalografiska undersökningar i samband med boxning. I

en svensk undersökning har det konstaterats, att EEG-förändringar kan kvarstå flera dagar efter en boxningsmatch. Mot EEG-kapitlet finns den allvarliga invändningen, att det icke någonstades antydes, att ett "normalt" EEG ingalunda utesluter även grav cerebral lesion. En lekmanalläsare av detta kapitel måste få det felaktiga intrycket, att "normalt" EEG skulle betyda frånvaro av lesion, vilket förvisso icke är förhållandet, då även grava tillstånd av organisk hjärnskada (senila psykos, grova traumatiska hjärnskador etc.) i omkring hälften av fallen uppvisar EEG, som faller inom de konventionella gränserna för normalitet.

Utredaren konstaterar, att frekvensen av "knock-out" och "knock-down" vid amatör-mästerskapen i Sverige var sammanlagt ca 15 % var till kommer att i ytterligare ca 10 % av matcherna tecken till hjärnskakning föreläggas 5-10 minuter efter matchen. Fakulteten finner det anmärkningsvärt, att utredaren icke tydligare understrukit, att mästerskapstävlingar bland svenska amatörer i icke mindre än 25 % slutar med symtom på hjärnskakning.

När utredaren likväl på visserligen rätt osäkra grunder antager att antalet varaktigt skadade eller möjligen skadade boxare i Sverige högst utgöres av ett par hundratal personer ackumulerade sedan 1920, när han vidare redovisar 207 fall av död i samband med boxning, därav två i Sverige, när han i sin diskussion kap. 10 slutar med omdömet, att boxningssporten medför obestridliga risker och nackdelar, vilka kan värderas på olika sätt, så kan fakulteten för sin del icke dela utredarens värdering: den, att boxningen icke skulle vara något medicinskt problem av större format. Fakulteten vill understryka, att de registrerade grova skadorna, tvingar till förutsättningen av ett långt större antal lättare skador, som kan avslöjas endast med långt mera förfinade metoder, än de utredaren kunnat använda, men vilka fördenskull alls icke kan anses betydelselösa.

Sammanfattningsvis är det fakultetens uppfattning, att boxningen är en ohygienisk form för idrottsutövning, som innebär bestämda hälsorisker, låt vara att dessa är svåra att siffermässigt mäta. Fakulteten yrkar på att amatörboxningen undandrages allt ekonomiskt stöd av offentliga medel och den finner den professionella boxningen vara i än högre grad icke önskvärd.

Medicinska fakulteten vid universitetet i Lund (1974-09-02)

Motionen föranleddes av ett tidigare riksdagsbeslut, i samband med vilket professionell boxning förbjöds och i vilket beslut amatörboxning tilläts, men att det senare beslutet skulle efter viss tid bli föremål för omprövning. Motionären hemställer nu om totalförbud mot boxning.

Medicinska fakulteten har i ett yttrande i samband med ovan nämnda riksdagsbeslut år 1968 yttrat sig om boxningens medicinska risker och skadeverkningar. Fakulteten yttrade att man helst såg att boxningen totalförbjöds, men att man i samband med ett dylikt förbud kunde förvänta att "sporten" i fråga dök upp i enskilda sammanslutningar utanför de idrottsliga myndigheternas kontroll. Samma risk föreligger i dag, men trots detta ser fakulteten ingen anledning att ändra sin ståndpunkt i sak från 1968.

Medicinska fakulteten vid universitetet i Göteborg (1974-09-11)

Utskottet har begärt uppgifter om kända fall där amatörboxare, som börjat boxas först efter den 1 november 1969, ådragit sig skador genom boxningen; det önskar även få vetskap om det föreligger några medicinska erfarenheter som kan belysa riskerna med amatörboxning under de av 1969 års riksdag angivna förutsättningarna.

Det finns ingen möjlighet att göra en meningsfull inventering av sådana enstaka fall inom den omfattande sjukvårdsverksamheten för att i efterhand säkert besvara frågan om skador inträffat i Sverige efter den 1 november 1969. Däremot kan fakulteten erbjuda hjälp med bedömning av dylika fall, som registrerats av organisation som har överinseende över amatörboxningen i Sverige.

De önskade allmänna medicinska erfarenheterna bör ses dels i ljuset av de 1969 angivna förutsättningarna, dels mot bakgrund av nuvarande praxis för träning, uppvisning och tävling.

Genom de allmänna medicinska erfarenheterna och genom internationell forskning har man mer och mer lagt vikten vid inte bara effekterna av den korta, direkta stöten mot huvudets övre delar utan även av de slungnings- och rotationsrörelser av huvudet som uppkommer t. ex. vid slag mot käkarna.

Dessa skadeeffekter kan vara av olika typ, som berörts i Nordisk utredningsserie 1967:16.

Svåra skador kan således uppstå vid slag mot huvudets undre delar, käkarnacke, även om den slagne bär boxningshjälm.

I de nya regler som Svenska boxningsförbundet ämnar utge under september 1974 finns angivet att huvudskydd är obligatoriskt för svenska boxare vid tävlingar inom och utom landet men att detta ej gäller vid deltagande i OS, VM och EM. Det finns även angivet att i Sverige skall användas större (10 ounce) handskar, men detta torde ej gälla allmänt vid deltagande i tävlingar utomlands.

Beträffande domslut finns angivet "om båda boxarna skadats eller slagits knockout och inte kan fortsätta matchen" skall poängen summeras för boxarna fram till det ögonblick då matchen bröts. Boxaren med högsta poängsumma skall förklaras som segrare. —Denna viktiga regel gäller emellertid inte vid skada på endast en av boxarna vare sig genom knockout eller på annat vis. Under sådana omständigheter tycks den som orsakar skadan premieras.

Trots att en del av de nya reglerna försöker minska risken för uppkomsten av skada så har icke hänsyn tagits till ovannämnda erfarenheter med skador på skallkavitetens innehåll vid slungningsrörelser av huvudet vid och efter slag på detta.

Det torde därför vara klart att de i Kungl. Maj:ts proposition nr 118 år

1969 angivna säkerhetsföreskrifterna bör utökas med ett förbud mot slag mot huvudet, inskrivet i reglerna för amatörboxning. En annan möjlighet kunde vara att vid bedömningen endast ta hänsyn till den boxning som har förekommit innan skada på den ena eller båda parterna har inträffat.

Fakulteten vill sålunda rekommendera en översyn och revidering av boxningsreglerna i överensstämmelse med ovanstående erfarenheter, belagda experimentellt och kliniskt.

Medicinska fakulteten vid universitetet i Umeå (1974-09-10)

Riksdagens kulturutskott anmodade 1974-05-27 universitetskanslersämbetet att inhämta yttranden från de medicinska fakulteterna i enlighet med bifogad promemoria. Där önskas sakupplysningar om skadefall som konstaterats efter 1969-11-01, dels i samband med amatörboxning efter denna tidpunkt, dels beträffande boxning som utövats dessförinnan. Sådana upplysningar skulle även inhämtas från riksidsrottsförbundet.

Såvitt vi kunnat utröna har inga sådana skadefall konstaterats vid regionsjukhuset i Umeå.

Boxningssporten synes här vara under avveckling. Enligt uppgifter från en tränare vid en amatörboxningssektion i Umeå skulle här numera finnas endast 3-4 matchboxare och ett 15-tal ynglingar i 16-18-årsåldern som tränas. Inga skadefall som föranlett besök hos läkare skulle ha inträffat sedan ca 1965.

Rektorsämbetets yttrande av 1968-04-25 i kopia bifogas (se nedan återgivna bilaga).

Bilaga

Ur medicinsk synpunkt kan det anses klarlagt att slag mot huvudet, i synnerhet upprepade sådana, med eller utan därav följande medvetlöshet, kan ge upphov till allvarlig hjärnskada oavsett slagets hårdhetsgrad. Av denna anledning måste all sådan boxning där slag mot huvudet tillåtes och t. o. m. premieras, anses innebära en ej ringa medicinsk risk.

Svenska boxningsförbundet anger också i tävlingsbestämmelser och regelförklaringar till vägledning för både ring- och poängdomare (cit SOU 1961:46, p. 90) att "Regelbrott i boxning kan indelas i två huvudklasser:

1. Sådana som motverkar god boxning.
2. Sådana som medför risk att skada motståndare."

Ett totalförbud mot alla former av boxning torde dock för närvarande av praktiska skäl ej vara realistiskt. Risk skulle därigenom bl. a. kunna uppkomma att boxningen gick under jorden och därigenom undandrog sig all medicinsk kontroll och insyn. Dessutom kan man icke bortse från att såväl bland boxningssportens utövare som bland dess publik finns ett speciellt urval av människor, som i denna sport finner möjlighet till kanalisering av sina aggressioner på ett för samhället mindre skadligt sätt, än vad som skulle kunna bli fallet om boxningen totalförbjöds.

Mot bakgrund av sistnämnda psykologiska skäl anser fakulteten att ama-

törboxning t. v. kan tillåtas under förutsättning av en fortlöpande medicinsk kontroll. Vidare måste huvudet skyddas genom att man inför liknande regler och skyddsåtgärder som gäller vid fäktning.

Beträffande den professionella boxningen anser fakulteten att den skall förbjudas eftersom de medicinska riskerna för utövarna är betydande. Det kan inte vara rimligt att boxarens hälsa äventyras för ekonomisk vinnings skull.

Fakulteten instämmer i utredningens negativa inställning till ytterligare större medicinska undersökningar rörande enbart boxningens skadeverklningar. Redovisat utredningsmaterial synes fullt tillräckligt för objektiv bedömning av de här aktuella problemen.

Medicinska fakulteten vid karolinska institutet (1974-08-29)

De nya bestämmelserna för boxningssportens utövning från 1969 synes ha lett till en minskad aktivitet inom amatörboxningen och inverkat gynn-samt på skadefrekvensen. Vid förfrågan meddelar Svenska boxningsförbundet att under boxningssäsongen 1973/74 förekommit 461 matcher varav 11 med knock outs förenade med ingen eller möjligen kortvarig medvetlöshet, emot exempelvis 921 matcher och 97 knock outs 1960. Traumatisk hjärnpåverkan av den typ som förevarit i de 11 fallen betecknas medicinskt sett som ringa. På karolinska sjukhusets neurologiska, neurokirurgiska och psykiatriska kliniker har inte såvitt fakulteten är bekant patienter med hjärnskador i samband med boxning behandlats under senare år. Någon ingående utredning över skadefrekvensen omfattande alla sjukhus i regionen har ej utförts.

Fakulteten konstaterar med tillfredsställelse riksdagens intresse för neurologiska traumatiska skador och vill i detta sammanhang erinra om att varje dag i landet 3–4 personer avlider i traumatiska hjärnskador, huvudsakligen i samband med olycksfall i trafik och arbetsliv. Varannan till var tredje dag drabbas personer av livslång svår invaliditet på grund av traumatiska ryggmärgsskador. Svåra traumatiska hjärnskador utan dödlig utgång räknas årligen i 10 000-tal.

Fakulteten förordar intensifierade förebyggande åtgärder, snabbare omhändertagande och bättre utnyttjande av medicinens möjligheter för diagnostik och behandling av dessa skador och vill inom sitt kompetensområde på allt sätt stödja åtgärder i sådan riktning.

Medicinska fakulteten vid högskolan i Linköping (1974-08-20)

Vid aktuella avdelningar på Regionsjukhuset i Linköping – klinisk-neurofysiologiska centrallaboratoriet, allmänkirurgiska, ortopedkirurgiska, neurokirurgiska och neurologiska klinikerna – har sedan den 1 november 1969, då säkerhetsföreskrifter för amatörboxning trädde i kraft, intet skadefall i anslutning till boxning registrerats.

En utredning i samarbete med boxningsorganisationerna beträffande förekomsten av hjärnskador efter den 1 november 1969 borde kunna ge upplysning om riskerna med amatörboxning utövad enligt gällande föreskrifter. Liksom vid t. ex. fotboll och motorsport bör emellertid även vid amatörboxning en viss förekomst av skador kunna accepteras. Hänsyn bör därvid tagas såväl till skadans art och svårighetsgrad som till antalet utövare av sporten i fråga.

Om en utredning enligt ovan inte ger vid handen att amatörboxning utförd under beaktande av gällande säkerhetsföreskrifter medför hjärnskada föreligger enligt fakultetens uppfattning inga skäl att förbjuda amatörboxning.

Sveriges riksidrottsförbund (1974-09-18)

I samband med att den professionella boxningen förbjöds år 1969 fastställdes direktiv efter vilka amatörboxningen skulle verka. Svenska boxningsförbundet anser att dessa direktiv har följts.

Beträffande frågan om skadefall efter år 1969, har Boxningsförbundet, på grundval av startböcker och årliga läkarundersökningar, inte kunnat konstatera några skador.

Riksidrottsförbundet anser därför att förutsättningar för en omprövning av amatörboxningen inte föreligger.